Suvestinė redakcija nuo 2019-10-01 iki 2019-12-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. 72-3008, i. k. 1021010ISTA00IX-986

Nauja įstatymo redakcija nuo 2012-07-01 (6, 7 straipsniai ir 23 straipsnio 3 dalis įsigaliojo 2012-12-31):
Nr. XI-2055, 2012-06-12, Žin., 2012, Nr. 68-3468 (2012-06-19)

LIETUVOS RESPUBLIKOS NAFTOS PRODUKTŲ IR NAFTOS VALSTYBĖS ATSARGŲ ĮSTATYMAS

2002 m. birželio 25 d. Nr. IX-986
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

1. Šio įstatymo tikslas – užtikrinti naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimą, tvarkymą, naudojimą, priežiūrą, sudarymo reglamentavimą ir valstybei nuosavybės teise priklausančių naftos produktų ir naftos atsargų valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ypatumus.
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-1450, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11762

2. Šio įstatymo nuostatos yra suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio įstatymo priede.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Ataskaitiniai metai** – kalendoriniai metai, kurių naftos produktų ir naftos vidaus suvartojimo arba grynojo importo duomenys naudojami apskaičiuojant kauptinų arba faktiškai kaupiamų naftos produktų ir naftos atsargų kiekį.

2. **Įpareigotosios įmonės** – naftos perdirbimo įmonės, naftos produktus ir (ar) naftą importuojančios įmonės ir juos įvežančios įmonės, išskyrus viešąją įstaigą Lietuvos energetikos agentūrą (toliau – Agentūra), kurios pagal šio įstatymo nuostatas kaupia ir tvarko naftos produktų ir naftos atsargas ir kurių perdirbtų ar pagamintų, importuotų ar įvežtų naftos produktų ir naftos kiekis per metus viršija 100 tonų. Nurodytas kiekis skaičiuojamas sumuojant įpareigotųjų įmonių ir su jomis susijusių asmenų, kaip tai apibrėžta Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatyme, įmonių perdirbtų ar pagamintų, importuotų ar įvežtų naftos produktų ir naftos kiekį per metus.
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1434, 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20562
Nr. XIII-566, 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-07-12, i. k. 2017-12065
Nr. XIII-1450, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11762

3. **Komercinės naftos produktų ir naftos atsargos** (toliau – **komercinės atsargos**) – įpareigotųjų įmonių kaupiamos ir tvarkomos naftos produktų ir naftos atsargos, kurių pagal šį įstatymą kaupti neprivaloma.

4. **Naftos perdirbimo įmonė** – Lietuvos Respublikoje registruota įmonė ar užsienio įmonės filialas, kurie perdirbdami nuosavybės teise sau priklausančias žaliavas ar kitokiu būdu gamina naftos produktus, skirtus vartoti šalies viduje. Prie šių įmonių taip pat priskiriamos įmonės, kurios naudojasi naftos produktų gamybos paslauga ir parduoda naftos produktus, skirtus vartoti šalies viduje.

5. **Naftos produktus ir (ar) naftą importuojanti įmonė** – Lietuvos Respublikoje registruota įmonė ar užsienio įmonės filialas, kurie iš Europos Sąjungos muitų teritorijai nepriskirtų šalių arba teritorijų importuoja naftos produktus ir (ar) naftą, skirtus vartoti šalies viduje.

6. **Naftos produktus ir (ar) naftą įvežanti įmonė** – Lietuvos Respublikoje registruota įmonė ar užsienio įmonės filialas, kurie įveža iš kitos valstybės narės naftos produktus ir (ar) naftą, skirtus vartoti šalies viduje.

7. **Naftos produktų ir naftos atsargos** (toliau – **atsargos**) – energetikos produktų, nurodytų 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1099/2008 dėl energetikos

statistikos (OL 2008 L 304, p. 1) (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1099/2008) C priedo 3.1 skirsnio pirmoje pastraipoje, atsargos, įskaitant specialiąsias naftos produktų atsargas.

8. **Naftos produktų ir naftos atsargų kaupimas** (toliau – **atsargų kaupimas**) – naftos produktų ir naftos atsargų ir (ar) reikalavimo teisių į naftos produktus ir naftos atsargas įgijimas, vykdant šiame įstatyme nustatytus įpareigojimus.

9. **Naftos produktų ir naftos atsargų naudojimas** (toliau – **atsargų naudojimas**) – naftos produktų ir naftos atsargų ėmimas energijai gaminti ar kitiems tikslams, jų pardavimas laikantis šio ir kitų įstatymų nustatytos tvarkos ir apribojimų.

10. **Naftos produktų ir naftos atsargų sudarymo reglamentavimas** (toliau – **atsargų sudarymo reglamentavimas**) – naftos produktų ir naftos atsargų nomenklatūros, lėšų dydžio, atsargų kiekio, jų sukaupimo terminų, laikymo sąlygų nustatymas.

11. **Naftos produktų ir naftos atsargų tvarkymas** (toliau – **atsargų tvarkymas**) – naftos produktų ir naftos atsargų laikymas, apskaita, keitimas, nurašymas ir kiti būtini susiję veiksmai šio ir kitų įstatymų nuostatoms įgyvendinti.

12. **Naftos produktų ir naftos grynasis importas** (toliau – **grynasis importas**) – bendras energijos gamybai ir kitiems tikslams į šalį importuojamų naftos produktų ir naftos kiekis.

13. **Naftos produktų ir naftos vidaus suvartojimas** (toliau – **vidaus suvartojimas**) – bendras energijos gamybai ir kitokiems tikslams šalyje pristatytas naftos produktų ir naftos kiekis. Šis kiekis apima naftos produktų ir naftos kiekį, pristatytą energijos gamybos sektoriui ir galutiniam vartojimui pramonės, transporto ir kituose sektoriuose bei namų ūkiuose, taip pat energetikos įmonių, išskyrus naftos perdirbimo įmonių, vidaus reikmėms suvartojamus naftos produktų ir naftos kiekius.

14. **Specialiosios naftos produktų atsargos** (toliau – **specialiosios atsargos**) – valstybės lėšomis Agentūros kaupiamos naftos produktų atsargos.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-1450, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11762

15. **Valstybės narės subjektas** – valstybės narės pilietis ar kitas fizinis asmuo, kuris naudojasi Europos Sąjungos teisės aktuose jam suteiktomis judėjimo valstybėse narėse teisėmis, arba valstybėje narėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija, jų padaliniai.

16. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme (toliau – Energetikos įstatymas).

ANTRASIS SKIRSNIS
ATSARGŲ KAUPIMO ĮGYVENDINIMO IR PRIEŽIŪROS SUBJEKTAI

3 straipsnis. Atsargų kaupimo įgyvendinimo subjektai

1. Atsargų kaupimo įgyvendinimą ir priežiūrą užtikrina Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Vyriausybė) ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija). Atsargas šio įstatymo nustatyta tvarka kaupia Agentūra ir įpareigotosios įmonės.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-1450, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11762

2. Vyriausybė, veikdama pagal šį įstatymą ir laikydamasi šio įstatymo reikalavimų:

1) formuoja ir įgyvendina atsargų kaupimo valstybės politiką;

2) tvirtina Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų sudarymo reglamentavimo, tvarkymo, kaupimo, naudojimo ir priežiūros taisykles (toliau – Taisyklės).

3. Energetikos ministerija, veikdama pagal šį įstatymą ir laikydamasi šio įstatymo reikalavimų:

1) organizuoja, koordinuoja ir prižiūri atsargų kaupimo įgyvendinimą;

2) analizuoja ir vertina naftos produktų ir naftos importo, įvežimo, išvežimo, eksporto, prekybos, suvartojimo būklę;

3) sukuria naftos produktų ir naftos atsargų valstybės informacinę sistemą (toliau – atsargų informacinė sistema).

4 straipsnis. Atsargų kaupimo ir tvarkymo priežiūra

1. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba) Taisyklėse nustatyta tvarka periodiškai tikrina ir prižiūri, kaip Agentūra, įpareigotosios įmonės ir kitos įmonės, teikiančios atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugas, kaupia ir tvarko atsargas, taip pat ar atsargų laikymo vietos ir sąlygos

atitinka teisės aktų reikalavimus. Taryba, atlikdama šiame įstatyme jai nustatytas funkcijas, turi teisę atlikti Agentūros, įpareigotųjų įmonių ir kitų įmonių, teikiančių atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugas, patikrinimus, nurodytus šio straipsnio 2 dalyje, taip pat kitas teisės aktų nustatytas teises. Jeigu per Tarybos nustatytą terminą nesudaromos sąlygos ar kitaip trukdoma atlikti atsargų patikrinimą, laikoma, kad atsargos nesukauptos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XIII-2294, 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-24, i. k. 2019-12182

2. Atlikdami Agentūros, įpareigotųjų įmonių ir kitų įmonių, teikiančių atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugas, patikrinimus, Tarybos pareigūnai turi teisę, neatsižvelgdami į atsargų nuosavybę, laikymo vietą ar sąlygas, patekti į Agentūros, įpareigotųjų įmonių ir kitų įmonių, teikiančių atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugas, teritoriją ar patalpas ir patikrinti su atsargų kaupimu ir tvarkymu susijusius dokumentus ir duomenis, atsargų tvarkymą, naudojimą, terminalų, kuriuose laikomos atsargos, techninę būklę, jų tinkamumą atsargoms laikyti. Šie patikrinimai įforminami aktu, kurio formą ir užpildymo tvarką nustato Taryba. Šiuose patikrinimuose gali dalyvauti ir kitų valstybės institucijų atstovai. Taryba informuoja Energetikos ministeriją apie šių patikrinimų rezultatus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XIII-2294, 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-24, i. k. 2019-12182

3. Atsargų kokybę Taisyklėse nustatyta tvarka kontroliuoja Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XII-1890, 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11084

4. Atsargų, laikomų kitose valstybėse narėse, kaupimo ir tvarkymo priežiūra atliekama šių valstybių narių teisės aktuose nustatyta tvarka.

5 straipsnis. Agentūra

1. Agentūra yra centrinė naftos produktus ir naftos atsargas kaupianti ir tvarkanti organizacija Lietuvos Respublikoje, kuri, tenkindama viešuosius interesus, atlieka šio įstatymo nustatytas funkcijas.

2. Agentūra, vykdydama savo veiklą, šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

1) kaupia ir tvarko specialiąsias atsargas, taip pat atsargas, kurios šio įstatymo nustatyta tvarka kaupiamos ir tvarkomos pagal susitarimus su įpareigotosiomis įmonėmis;

2) saugo su atsargomis susijusius duomenis ir dokumentus;

3) nuolat viešai skelbia išsamią, pagal produktų kategorijas suskirstytą informaciją apie atsargų kiekius, kuriuos Agentūra gali įsipareigoti kaupti ir tvarkyti kitiems ūkio subjektams, įskaitant kitų valstybių narių subjektus, taip pat skelbia sąlygas, kuriomis Agentūra kitiems ūkio subjektams teikia paslaugas, susijusias su atsargų kaupimu ir tvarkymu, ne mažiau kaip prieš septynis mėnesius iki šių sąlygų įsigaliojimo;

4) padeda Europos Komisijai atlikti atsargų kaupimo patikrinimus, teikia Europos Komisijai reikiamą informaciją;

5) valdo ir tvarko atsargų informacinę sistemą, atlieka funkcijas, susijusias su ataskaitų apie atsargas teikimu.

3. Agentūra, vadovaudamasi šio įstatymo nuostatomis, teikia ūkio subjektams paslaugas, susijusias su atsargų kaupimu ir tvarkymu, objektyviomis, skaidriomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis. Energetikos ministerija Taisyklėse nustatyta tvarka ir terminais apskaičiuoja ir tvirtina Agentūros taikomą atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugos, kai ji teikiama suteikiant reikalavimo teises į Agentūros kaupiamas ir jos turto patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį valdomas atsargas, tarifą ir Agentūros taikomą atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugos, kai ji teikiama Agentūrai įgyjant reikalavimo teises į kitų subjektų turimas atsargas, tarifą. Bet kuriuo atveju ūkio subjektų mokėjimai už Agentūros paslaugas neturi viršyti visų suteiktų paslaugų sąnaudų, ir šių mokėjimų nereikalaujama tol, kol Agentūra nesukaupia pagal susitarimus su atitinkamais ūkio subjektais reikiamo sukaupti atsargų kiekio. Sudarant susitarimus dėl atsargų kaupimo ir tvarkymo, ūkio subjektas Taisyklėse nustatyta tvarka privalo Agentūrai pateikti prievolių įvykdymo užtikrinimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XII-1434, 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20562

Nr. XIII-1450, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11762

4. Agentūra gali sudaryti terminuotus susitarimus dėl šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytų atsargų, išskyrus specialiąsias atsargas, kaupimo ir tvarkymo su:

1) kitomis Lietuvos Respublikoje registruotomis įmonėmis ar kitų valstybių narių subjektais, teikiančiais atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugas (be teisės perleisti šių paslaugų teikimą tretiesiems asmenims);

2) kitų valstybių narių įsteigtomis centrinėmis naftos produktų ir naftos atsargų saugyklomis (toliau – centrinės saugyklos) (be teisės perleisti šių paslaugų teikimą kitoms valstybėms narėms ar jų centrinėms saugykloms).

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1434, 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20562

5. Šio straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytiems susitarimams sudaryti reikia gauti išankstinį Energetikos ministerijos sutikimą, o tuo atveju, kai numatoma atsargas laikyti kitų valstybių narių teritorijoje, – ir visų valstybių narių, kurių teritorijoje bus laikomos šios atsargos, kompetentingų institucijų išankstinius sutikimus. Dėl bet kokio atsargų kaupimo ir tvarkymo susitarimų, nurodytų šio straipsnio 4 dalies 1 punkte, keitimo ar pratęsimo reikia iš naujo gauti Energetikos ministerijos ir atitinkamų kitų valstybių narių kompetentingų institucijų sutikimus. Šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytiems susitarimams sudaryti reikia gauti išankstinį Energetikos ministerijos sutikimą ir, jeigu atitinkamų valstybių narių teisės aktuose tai nustatyta, tų valstybių narių kompetentingų institucijų išankstinius sutikimus. Energetikos ministerijos sutikimų išdavimo tvarka nustatoma Taisyklėse.

6. *Neteko galios nuo 2019-01-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-1450, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11762

TREČIASIS SKIRSNIS
ATSARGŲ KAUPIMAS IR LAIKYMAS

6 straipsnis. Kaupiamos atsargos

1. Atsargai turi būti kaupiamas toks atsargų kiekis, apskaičiuotas vadovaujantis Taisyklėmis, kad iš sukauptų atsargų būtų galima patenkinti didesnįjį iš šių poreikių:

1) 90 dienų vidutinio dienos grynojo importo poreikį arba

2) 61 dienos vidutinio dienos vidaus suvartojimo poreikį.

2. Dalį atsargų sudaro Agentūros valstybės lėšomis kaupiamos ir tvarkomos specialiosios atsargos, kurių Agentūra turi kaupti tiek, kad jų pakaktų ne mažiau kaip 30 dienų, skaičiuojant pagal vidutinį dienos vidaus suvartojimą per praėjusius kalendorinius metus. Likusią atsargų dalį kaupia įpareigotosios įmonės.

3. Atsargos turi būti kaupiamos naftos produktų ir (ar) žalios naftos, tarpinių naftos produktų ar mišinių komponentų, skirtų perdirbti į galutinius naftos produktus, pavidalu. Žalia nafta ar tarpiniai naftos produktai turi būti perskaičiuojami į naftos produktus vadovaujantis Taisyklėmis. Specialiosios atsargos turi būti kaupiamos benzino, žibalo tipo reaktyvinių variklių kuro, gazolio, dyzelino ir (ar) mazuto pavidalu.

4. Nuo šiame straipsnyje nurodytų atsargų kiekių galima nukrypti tik šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais.

7 straipsnis. Kaupiamų atsargų kiekio apskaičiavimo tvarka

Kiekvienais metais iki kovo 31 dienos Energetikos ministerija, vadovaudamasi Taisyklėmis, apskaičiuoja ir Agentūrai bei įpareigotosioms įmonėms patvirtina kaupiamų atsargų kategorijas ir konkrečius atsargų kiekius. Tvirtindama Agentūros kaupiamų specialiųjų atsargų produktų kategorijas, Energetikos ministerija užtikrina, kad pagal patvirtintas kategorijas ataskaitiniais metais suvartotų produktų kiekių naftos ekvivalentas sudarytų ne mažiau kaip 75 procentus vidaus suvartojimo. Patvirtintų kaupiamų atsargų kategorijų ir kiekių taikymo tvarka nustatoma Taisyklėse.

Straipsnio pakeitimai:
Nr. XII-1434, 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20562

8 straipsnis. Atsargų kokybė

1. Atsargai gali būti laikomi visų Lietuvos Respublikoje naudojamų sezoninių klasių naftos produktai. Atsargų kokybė turi atitikti Europos standartų, techninių sąlygų ir (ar) įmonių standartų reikalavimus.

2. Atsargai kaupiant pagal techninių sąlygų ir įmonių standartų reikalavimus pagamintus naftos produktus, kurie atitinka Lietuvos Respublikos energetikos ministro, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu patvirtintų Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomųjų kokybės rodiklių reikalavimus, tik juos sumaišius su biokomponentais, privaloma užtikrinti, kad, prieš patiekiant tokias atsargas Lietuvos Respublikos rinkai, šios atsargos būtų sumaišytos su pakankamu biokomponentų kiekiu ir po sumaišymo atitiktų Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomųjų kokybės rodiklių reikalavimus.

3. Benzino ir dyzelino atsargas, kurios atitinka tik Europos standartų EN 228 ir (ar) EN 590 bendruosius reikalavimus, Agentūra, gavusi Energetikos ministerijos leidimą, gali keisti patiekdama tokias atsargas Lietuvos Respublikos rinkai ne dažniau negu kas treji metai, skaičiuojant nuo atitinkamų benzino ar dyzelino atsargų įsigijimo dienos.

4. Ekstremaliosios energetikos padėties atveju Lietuvos Respublikos rinkoje gali būti realizuojamos benzino ir dyzelino atsargos, atitinkančios tik Europos standartų EN 228 ir (ar) EN 590 bendruosius reikalavimus.

9 straipsnis. Atsargų kaupimo būdai

1. Atsargos kaupiamos įgyjant į jas nuosavybės arba reikalavimo teises.

2. Agentūra reikalavimo teisių pagrindu gali kaupti iki 100 procentų atsargų, išskyrus specialiąsias atsargas, kurios visos privalo būti kaupiamos nuosavybės būdu. Įpareigotosios įmonės visą joms privalomą kaupti atsargų kiekį gali kaupti reikalavimo teisių pagrindu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XIII-2294, 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-24, i. k. 2019-12182

3. Nepaisant to, kokiu būdu kaupiamos atsargos, Agentūra ir įpareigotosios įmonės privalo užtikrinti atsargų fizinę prieigą, tai yra galimybę šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais veiksmingai patiekti atsargas naudoti galutiniams vartotojams šio įstatymo nustatytais terminais ir tvarka.

4. Įpareigotosios įmonės gali sudaryti susitarimus dėl atsargų kaupimo ir tvarkymo su:

1) Agentūra;

2) kitomis Lietuvos Respublikoje registruotomis įmonėmis, kurios teikia atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugas ir kurios turi perteklinį atsargų kiekį arba atsargų laikymo pajėgumų (be teisės perleisti šių paslaugų teikimą tretiesiems asmenims);

3) kitų valstybių narių centrinėmis saugyklomis;

4) kitų valstybių narių subjektais, kurie turi perteklinį atsargų kiekį arba atsargų laikymo pajėgumų (be teisės perleisti šių paslaugų teikimą tretiesiems asmenims).

5. Apie šio straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytus susitarimus, taip pat apie bet kokius tokių susitarimų pakeitimus ar jų pratęsimus reikia iš anksto informuoti Energetikos ministeriją Taisyklėse nustatyta tvarka. Šio straipsnio 4 dalies 3 ir 4 punktuose nurodytiems susitarimams sudaryti, taip pat bet kokiems tokių susitarimų pakeitimams ar jų pratęsimams reikia gauti išankstinį Energetikos ministerijos sutikimą ir visų valstybių narių, kurių teritorijoje bus laikomos šios atsargos, kompetentingų institucijų išankstinius sutikimus. Energetikos ministerijos sutikimų išdavimo tvarka nustatoma Taisyklėse.

6. Prieš išduodama šio straipsnio 5 dalyje nurodytus sutikimus, Energetikos ministerija, vadovaudamasi Taisyklėmis, įvertina planuojamų sudaryti susitarimų dėl atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugų teikimo kitų valstybių narių teritorijoje sąlygas, nustato, ar tenkinami šio straipsnio 3 ir 4 dalių reikalavimai dėl tokių subjektų turimų atsargų, jų laikymo pajėgumų, šio įstatymo 10 straipsnio reikalavimai dėl atsargų laikymo, taip pat ar yra gauti visi reikalingi kitų valstybių narių kompetentingų institucijų sutikimai. Įpareigotosios įmonės negali sudaryti atsargų kaupimo ir tvarkymo susitarimų su tais subjektais, dėl kurių Energetikos ministerija nedavė išankstinio sutikimo.

7. Atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugų teikimo sutartyse turi būti nurodyta: atsargų kiekis, atsargų laikymo vieta, atsargų kokybė, atsargų kaina, šalių teisės, pareigos ir atsakomybė, sutarties galiojimo terminas ir sutarties nutraukimo sąlygos, ginčų nagrinėjimo tvarka, atsargų laikymo ir apskaitos tvarka.

10 straipsnis. Atsargų laikymas

1. Atsargos, išskyrus specialiąsias atsargas, gali būti laikomos kitų valstybių narių teritorijoje. Įpareigotosios įmonės kitų valstybių narių teritorijoje gali laikyti ne daugiau kaip 30 procentų visų atsargų.

2. Visos atsargos privalo būti laikomos Lietuvos Respublikos arba kitų valstybių narių teritorijoje pagal tų valstybių narių atitinkamų teisės aktų reikalavimus įrengtuose naftos produktų ar naftos sandėliuose (terminaluose) arba saugyklose.

3. Lietuvos Respublikos teritorijoje laikomos atsargos privalo būti laikomos taip, kad jas, esant Energetikos ministerijos nurodymui, būtų galima bet kuriuo metu pristatyti tiekimui galutiniams vartotojams.

4. Kitose valstybėse narėse laikomos atsargos gali būti laikomos tik tokiuose sandėliuose (terminaluose) ir saugyklose, iš kurių bet kuriuo metu būtų galima atsargas paimti ir transportuoti į Lietuvos Respubliką taip, kad, esant Energetikos ministerijos nurodymui, tiekimui galutiniams vartotojams jos būtų pristatytos ne vėliau kaip per 20 dienų nuo sprendimo panaudoti atsargas šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais priėmimo dienos.

5. Tuo atveju, jeigu specialiosios atsargos yra laikomos kartu su kitomis atsargomis, tokias atsargas laikantis subjektas neturi teisės pakeisti šių kartu laikomų atsargų laikymo vietos, jeigu jos sudaro specialiųjų atsargų dalį, – be išankstinio rašytinio Agentūros leidimo, o tuo atveju, kai tokiu būdu Lietuvos Respublikoje yra laikomos kitos valstybės narės specialiosios atsargos, – be tų specialiųjų atsargų savininko ir Agentūros leidimų.

6. Atsargų apskaitos tvarka nustatoma Taisyklėse.

10^1 straipsnis. Valstybės turto perdavimas turto patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį

1. Valstybei nuosavybės teise priklausančias atsargas turto patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį valdo Agentūra. Sprendimą dėl valstybei nuosavybės teise priklausančių atsargų perdavimo turto patikėjimo teise priima Vyriausybė. Tokiame sprendime turi būti nurodyta valstybės institucija ar įstaiga, įgaliota sudaryti turto patikėjimo sutartį.

2. Į Agentūros turto patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį valdomas atsargas negali būti nukreipti Agentūros kreditorių išieškojimai, šios atsargos negali būti įkeistos ar kitaip suvaržytos, išskyrus atvejus, kai Agentūra susitarimų pagrindu kitiems asmenims suteikia reikalavimo teises į tas Agentūros valdomas atsargas, kurios viršija pagal šį įstatymą privalomus kaupti atsargų kiekius (toliau – atsargų perteklius).

3. Turto patikėjimo sutartyje, be kitų Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse nurodytų esminių turto patikėjimo sutarties sąlygų, turi būti numatyta pareiga, kad Agentūra privalo ne vėliau kaip iki kitų metų gegužės 1 dienos paskelbti praėjusių finansinių metų valstybei nuosavybės teise priklausančių atsargų valdymo, naudojimo ir disponavimo jomis ataskaitą Agentūros svetainėje.

Papildyta straipsniu:
Nr. XIII-1450, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11762

11 straipsnis. Atsargų kaupimas nuosavybės būdu

1. Valstybė nuosavybės teisę į atsargas įgyja, kai Agentūra įsigyja šias atsargas Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas) nustatyta tvarka. Valstybės lėšomis kaupiamos atsargos gali būti tik valstybės nuosavybė. Valstybės nuosavybe esančias atsargas turto patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį tvarko Agentūra.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1434, 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20562
Nr. XIII-1450, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11762

2. *Neteko galios nuo 2019-01-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-1450, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11762

3. Valstybės nuosavybės teise įgytas atsargas, taip pat susitarimų su įpareigotosiomis įmonėmis pagrindu kaupiamas ir tvarkomas atsargas Agentūra gali laikyti naftos produktų ar naftos sandėliuose (terminaluose) ar saugyklose, kuriuos (ar dalį kurių) Agentūra valdo turto patikėjimo ar nuomos pagrindais, arba sandėliavimo (terminalo) paslaugų teikėjų dispozicijoje.

TAR pastaba. *Iki įstatymo Nr. XIII-2287 įsigaliojimo dienos (2019-10-01) sudarytos terminuotos valstybės turto panaudos sutartys galioja iki jų pabaigos dienos. Įsigaliojus šiam įstatymui, valstybės turto panaudos davėjai,*

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka įspėję panaudos gavėjus, nutraukia visas neterminuotas valstybės turto panaudos sutartis.
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-2287, 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-24, i. k. 2019-12176

4. Kai ketinama atsargas laikyti sandėliavimo (terminalo) paslaugų teikėjų dispozicijoje, Agentūra parenka konkretų atsargų sandėliavimo (terminalo) paslaugų teikėją Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka. Sandėliavimo (terminalo) paslaugų teikėjas, sudarydamas sutartį su Agentūra dėl atsargų laikymo, privalo įsipareigoti užtikrinti nekintantį, įvertinus natūralias netektis ir matavimo paklaidas, atsargų kiekį ir atsargų kokybę, atitinkančią šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytus privalomuosius kokybės rodiklius.
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1434, 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20562

5. Į įpareigotųjų įmonių nuosavybės teise kaupiamas atsargas, išskyrus komercines atsargas, negali būti nukreipti įpareigotųjų įmonių kreditorių išieškojimai, šios atsargos negali būti įkeistos ar kitaip suvaržytos.

12 straipsnis. Atsargų kaupimas reikalavimo teisių būdu

1. Reikalavimo teisės į konkretų atsargų kiekį įgyjamos sandorių (susitarimų) pagrindu. Atsargoms, kaupiamoms reikalavimo teisių pagrindu, taip pat taikomi šio įstatymo 8 straipsnyje nustatyti reikalavimai. Valstybės reikalavimo teises į atsargas turto patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį valdo Agentūra.
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-1450, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11762

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytus sandorius (susitarimus) Agentūra gali sudaryti tik su šio įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje, o įpareigotosios įmonės – tik su šio įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje nurodytais subjektais. Šie sandoriai (susitarimai) gali būti sudaromi tik dėl atsargų, laikomų valstybių narių teritorijoje, taip pat šiems sandoriams (susitarimams) taikomi šio įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje ir 9 straipsnio 5 dalyje nustatyti atitinkami apribojimai.

3. Prievolės, atsirandančios iš šio straipsnio 1 dalyje nurodyto sandorio (susitarimo), neįvykdymo rizika privalo būti apdrausta arba užtikrinta kitais būdais Taisyklėse nustatyta tvarka.

13 straipsnis. Atsargų kaupimo ir tvarkymo sąnaudos

1. Atsargos kaupiamos ir tvarkomos Agentūros, įpareigotųjų įmonių lėšomis, valstybės biudžeto asignavimais (toliau – valstybės lėšomis), kitomis teisėtai gautomis lėšomis.

2. Įpareigotosios įmonės savo lėšomis apmoka visas išlaidas, susijusias su joms šio įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuotų privalomų sukaupti atsargų kaupimu ir tvarkymu. Šios išlaidos įskaičiuojamos į jų parduodamų prekių ar paslaugų sąnaudas ir į apskaitą įtraukiamos atskirai.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
ATSARGŲ ĮSIGIJIMAS, PANAUDOJIMAS, KEITIMAS IR PERLEIDIMAS

14 straipsnis. Atsargų įsigijimas

1. Agentūra ir įpareigotosios įmonės, kurios yra perkančiosios organizacijos pagal Viešųjų pirkimų įstatymą, atsargas ir (ar) reikalavimo teises į atsargas įgyja Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

2. Įpareigotosios įmonės, kurios nėra perkančiosios organizacijos pagal Viešųjų pirkimų įstatymą, įgyja atsargas ir (ar) reikalavimo teises į atsargas bet kokiais teisėtais būdais.

3. Agentūros sudaromiems specialiųjų atsargų įsigijimo ar keitimo sandoriams *mutatis mutandis* taikomos Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme nustatytos sandorių atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros procedūros.
Papildyta straipsnio dalimi:
Nr. XIII-1450, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11762

4. Agentūros darbuotojams, kurie Agentūroje atlieka funkcijas, susijusias su specialiųjų atsargų įsigijimu ar keitimu, *mutatis mutandis* taikomos Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 17 straipsnio nuostatos.
Papildyta straipsnio dalimi:
Nr. XIII-1450, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11762

Straipsnio pakeitimai:
Nr. XII-1434, 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20562

15 straipsnis. Atsargų panaudojimas ir nurašymas

1. Atsargos, kurias privaloma kaupti pagal šį įstatymą, gali būti naudojamos ekstremaliosios energetikos padėties laikotarpiu arba Lietuvos Respublikos valstybės rezervo įstatyme nustatytais atvejais ir tvarka. Specialiųjų atsargų kiekis Taisyklėse nustatyta tvarka gali būti laikinai sumažintas atliekant šio įstatymo 16 straipsnyje numatytas atsargų keitimo procedūras. Panaudojus atsargas šioje dalyje nustatytais atvejais, reikiamas atsargų kiekis atkuriamas per Europos Komisijos nustatytą laikotarpį.
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1434, 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20562

2. Ekstremaliosios energetikos padėties atveju atsargos naudojamos pagal šio įstatymo 17 ir 18 straipsnius ir Vyriausybės patvirtintą Vartotojų aprūpinimo energija ir (ar) energijos ištekliais esant ekstremaliai energetikos padėčiai tvarką.

3. Jeigu Agentūra atsargų sukaupė daugiau negu privaloma pagal šį įstatymą, Energetikos ministerija Taisyklėse nustatyta tvarka gali leisti parduoti Agentūros kaupiamų atsargų perteklių arba susitarimų pagrindu suteikti reikalavimo teises į Agentūros kaupiamų atsargų perteklių kitiems ūkio subjektams arba laikyti šį atsargų perteklių, kol šio įstatymo 7 straipsnyje nustatyta tvarka bus patvirtintos naujos atsargų kaupimo užduotys. Lėšos, gautos realizavus Agentūros kaupiamų atsargų perteklių šioje dalyje nustatyta tvarka, gali būti naudojamos tik šio įstatymo Agentūrai nustatytoms funkcijoms įgyvendinti.
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-1450, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11762

4. Kaupiant ir (ar) tvarkant atsargas, dėl natūralių netekčių susidarę naftos produktų ar naftos nuostoliai, neviršijantys Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintų kuro natūralios netekties normų, taip pat nuostoliai, susidarę dėl ėminių, kurių reikia kokybės priežiūros laboratoriniams bandymams, gali būti nurašomi Taisyklėse nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Atsargų keitimas

1. Agentūra, nustačiusi, kad jos turto patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį valdomų atsargų kokybė gali pablogėti taip, kad jos nebeatitiks šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų privalomųjų kokybės rodiklių, raštu kreipiasi į Energetikos ministeriją dėl Energetikos ministerijos sutikimo:

1) keisti atsargas tiesioginio keitimo būdu, kai esamos atsargos pakeičiamos naujais naftos produktais, arba

2) keisti atsargas pirkimo–pardavimo būdu, kai nuperkami nauji naftos produktai ir parduodamos laikytos atsargos, arba

3) pratęsti atsargų laikymą.
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-1450, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11762

2. Agentūros ir įpareigotųjų įmonių, kurios yra perkančiosios organizacijos pagal Viešųjų pirkimų įstatymą, kaupiamos atsargos keičiamos Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-1434, 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20562

3. Įpareigotosios įmonės, kurios nėra perkančiosios organizacijos pagal Viešųjų pirkimų įstatymą, atsargas keičia bet kokiais teisėtais būdais.

PENKTASIS SKIRSNIS

EKSTREMALIOJI ENERGETIKOS PADĖTIS

17 straipsnis. Ekstremalioji energetikos padėtis

1. Ekstremaliosios energetikos padėties atveju Vyriausybė, Energetikos ministerija ir Vyriausybės ekstremalių situacijų komisija (toliau – Ekstremalių situacijų komisija) imasi Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme, Energetikos įstatyme ir šiame įstatyme nustatytų veiksmų.

2. Ekstremaliosios energetikos padėties naftos sektoriuje atveju Vyriausybė, Energetikos ministerija ir Ekstremalių situacijų komisija, siekdamos greitai, veiksmingai ir skaidriai leisti naudoti atsargas, laikantis naftos produktų tiekimo ir vartojimo apribojimų ekstremaliosios energetikos padėties laikotarpiu, imasi Vartotojų aprūpinimo energija ir (ar) energijos ištekliais esant ekstremaliai energetikos padėčiai tvarkoje nustatytų priemonių.

3. Esant ekstremaliajai energetikos padėčiai, Agentūra ir įpareigotosios įmonės privalo imtis visų būtinų priemonių, kad būtų išlaikytas iki šios padėties paskelbimo veikęs naftos produktų tiekimo (prekybos ir paskirstymo) vartotojams tinklas ir būtų galimybė aprūpinti naftos produktais tą pačią šalies teritoriją, kuri buvo aprūpinama iki ekstremaliosios energetikos padėties paskelbimo.

4. Esant ekstremaliajai energetikos padėčiai, ūkio subjektai neturi teisės taikyti Agentūrai ir įpareigotosioms įmonėms naftos produktų krovos ir transportavimo tarifų, didesnių už tarifus, galiojusius iki ekstremaliosios energetikos padėties paskelbimo, o naftos produktų kainos negali viršyti Šiaurės Vakarų Europos rinkos kainų arba Roterdamo regiono kainų (įvertinant transportavimo, krovos ir draudimo sąnaudas).

5. Esant ekstremaliajai energetikos padėčiai, naftos produktų tiekimo ir vartojimo apribojimai turi būti mažiausiai taikomi įmonėms, kurios iš naftos produktų gamina elektros energiją ir (ar) šilumos energiją, strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turintiems objektams, valstybės institucijoms, nurodytoms Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai pasitarus su Ekstremalių situacijų komisija, taip pat įmonėms, kurios gamina, išgauna, importuoja, krauna arba transportuoja naftos produktus ar naftą vidaus vartojimui. Vadovaujantis šio įstatymo 18 straipsnyje nurodytu Naftos produktų tiekimo ir vartojimo apribojimų taikymo planu ir užtikrinant dienos vidaus suvartojimo poreikio tenkinimą, šio įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka į Lietuvos Respubliką privalo būti įvežtos kitose valstybėse narėse pagal šį įstatymą laikomos atsargos.

6. Jeigu sukauptas atsargų kiekis yra mažesnis už pagal šį įstatymą privalomus sukaupti atsargų kiekius, atsargos naudojamos tokiais kiekiais, kokie yra nedelsiant būtini pradiniam reagavimui į ekstremaliąją energetikos padėtį, apie tai nedelsiant informuojant Europos Komisiją.

7. Leidžiamos panaudoti atsargos paskirstomos įmonėms, turinčioms naftos produktų tiekimo (pardavimo, paskirstymo) vartotojams tinklą, proporcingai šių įmonių iki ekstremaliosios energetikos padėties paskelbimo užimtai rinkos daliai.

8. Paskelbus ekstremaliąją energetikos padėtį, draudžiama šalyje išgautą naftą ir esančius naftos produktus (išskyrus tranzitu per šalį gabenamus produktus ir kitų šalių Lietuvos Respublikoje laikomas atsargas) eksportuoti ar išgabenti iš šalies. Nafta turi būti perdirbama šalies naftos perdirbimo įmonėse, o naftos produktai – sunaudojami šalies vidiniams poreikiams tenkinti. Atsargos naudojamos energijos gamybai, visuomeninio ir specialiojo transporto reikmėms.

9. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija gali priimti sprendimą netaikyti šio straipsnio 8 dalyje įtvirtintų apribojimų ar jų dalies, jeigu toks apribojimų netaikymas nedaro neigiamo poveikio šio įstatymo 18 straipsnyje nurodyto Naftos produktų tiekimo ir vartojimo apribojimų taikymo plano vykdymui.

18 straipsnis. Naftos produktų tiekimo ir vartojimo apribojimų taikymo planas

1. Naftos produktų tiekimo ir vartojimo apribojimų taikymo planą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Naftos produktų tiekimo ir vartojimo apribojimų taikymo planas nustato priemones naftos produktų tiekimui stabilizuoti ir (ar) vartojimui sumažinti, kai ekstremalioji energetikos padėtis paskelbiama naftos produktų tiekimui sumažėjus tiek, kad iškyla grėsmė gyventojų saugumui, sveikatai ar šalies ūkio veiklai.

2. Ekstremaliajai energetikos padėčiai valdyti nustatomi keturi naftos produktų tiekimo sutrikimo lygiai:

1) pirmasis lygis – kai naftos produktų tiekimas sumažėja, bet sumažėjimas nesiekia šalies 7 procentų vidutinio dienos suvartojimo;

2) antrasis lygis – kai naftos produktų tiekimas sumažėja 7–12 procentų vidutinio dienos suvartojimo, naftos produktų suvartojimas turi būti sumažintas ne mažiau kaip 7 procentais;

3) trečiasis lygis – kai naftos produktų tiekimas sumažėja 12–25 procentais vidutinio dienos suvartojimo, naftos produktų suvartojimas turi būti sumažintas ne mažiau kaip 10 procentų;

4) ketvirtasis lygis – kai naftos produktų tiekimas sumažėja daugiau kaip 25 procentais vidutinio dienos suvartojimo, naftos produktų suvartojimas turi būti sumažintas ne mažiau kaip 20 procentų.

3. Ekstremaliosios energetikos padėties metu naftos produktų tiekimui ir vartojimui reguliuoti taikomos atitinkamam naftos produktų tiekimo sutrikimo lygiui Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytos naftos produktų tiekimo ir vartojimo apribojimo priemonės, nustatytos Naftos produktų tiekimo ir vartojimo apribojimų taikymo plane.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS
INFORMAVIMAS, ATSARGŲ INFORMACINĖ SISTEMA, ATASKAITŲ TEIKIMAS IR PATIKRINIMAI

19 straipsnis. Informacijos teikimas

Įmonės, kurios verčiasi naftos produktų ir (ar) naftos gavyba, gamyba, importu, eksportu, prekyba, įvežimu, išvežimu, ir įmonės, vartojančios naftos produktus ar naftą, taip pat Lietuvos statistikos departamentas, Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos privalo teikti informaciją Energetikos ministerijai arba Agentūrai šio įstatymo nuostatoms įgyvendinti. Pagal šį straipsnį teikiamos informacijos apimtį ir jos teikimo tvarką nustato Energetikos ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XII-1434, 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20562

20 straipsnis. Informacijos teikimas panaudojus atsargas

Panaudojus atsargas šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais, energetikos įmonės turi teikti Energetikos ministerijai šią informaciją:

1) kitą dieną po sprendimo panaudoti atsargas šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais priėmimo – pranešti apie turimas atsargas, nurodyti jų laikymo vietas;

2) paskelbus šio įstatymo 18 straipsnyje nurodytą pirmąjį ar antrąjį naftos produktų tiekimo sutrikimo lygį – nuo artimiausio pirmadienio kas dvi savaites teikti naftos produktų ir naftos išteklių, jų sunaudojimo ir atsargų ataskaitas;

3) paskelbus šio įstatymo 18 straipsnyje nurodytą trečiąjį ar ketvirtąjį naftos produktų tiekimo sutrikimo lygį – nuo artimiausio pirmadienio kas savaitę teikti naftos produktų ir naftos išteklių, jų sunaudojimo ir atsargų ataskaitas.

21 straipsnis. Atsargų informacinė sistema ir ataskaitos

1. Agentūra valdo ir tvarko nuolat atnaujinamą ir išsamią atsargų informacinę sistemą, kurioje nurodomi tikslūs konkrečių atsargų kiekiai, pobūdis, savininkai ir sandėliai, perdirbimo įmonės ir saugyklos, kuriuose šios atsargos yra laikomos pagal Reglamento (EB) Nr. 1099/2008 C priedo 3.1 skirsnio pirmoje pastraipoje nustatytas kategorijas, informacija apie atsargų kaupimo ir tvarkymo sąnaudas, taip pat kiti Taisyklėse nurodyti duomenys ir informacija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XII-1434, 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20562

2. Už atsargų ataskaitų rengimą ir teikimą Europos Sąjungos institucijoms atsakingi Lietuvos statistikos departamentas ir Agentūra. Atsargų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarka ir terminai nustatomi Taisyklėse.

3. Su atsargų kaupimu susiję duomenys, įrašai, ataskaitos ir dokumentai privalo būti saugomi penkerius metus.

22 straipsnis. Atsargų kaupimo patikrinimai

1. Taryba pagal savo kompetenciją teikia pagalbą asmenims, kuriuos Europos Komisija įgaliojo atlikti atsargų kaupimo patikrinimus. Atliekant atsargų kaupimo patikrinimus, Agentūra, įpareigotosios įmonės, kitos valstybės institucijos užtikrina, kad šiems asmenims būtų suteikta teisė susipažinti su dokumentais ir informacinėmis sistemomis, kurie yra susiję su atsargomis, ir teisė patekti į visas vietas, kuriose atsargos yra laikomos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XIII-2294, 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-24, i. k. 2019-12182

2. Taryba, kiti asmenys, taip pat Naftos ir naftos produktų koordinavimo grupės, įsteigtos pagal 2009 m. rugsėjo 14 d. Tarybos direktyvą 2009/119/EB, kuria valstybės narės įpareigojamos išlaikyti privalomąsias žalios naftos ir (arba) naftos produktų atsargas, nariai privalo saugoti ir neatskleisti informacijos, kuri buvo surinkta ar kuria buvo pasikeista pagal šį straipsnį ir kuri yra laikoma profesine paslaptimi.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. XIII-2294, 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-24, i. k. 2019-12182

3. Asmens duomenys, gauti atliekant šiame straipsnyje nurodytus atsargų kaupimo patikrinimus, negali būti tvarkomi ir jais negali būti pasinaudota. Jeigu tokie duomenys atsitiktinai gaunami ar surenkami, jie privalo būti nedelsiant sunaikinami.

SEPTINTASIS SKIRSNIS
CENTRALIZUOTAS ATSARGŲ KAUPIMAS IR TVARKYMAS

23 straipsnis. Centralizuotas atsargų kaupimas ir tvarkymas

1. Centralizuotas atsargų kaupimas ir tvarkymas pradedamas 2015 m. sausio 1 d. Pradėjus centralizuotą atsargų kaupimą ir tvarkymą, Agentūra turi pareigą šio įstatymo 24 straipsnyje nustatyta tvarka su įpareigotosiomis įmonėmis sudaryti atsargų kaupimo ir tvarkymo susitarimus, nurodytus šio įstatymo 9 straipsnio 4 dalyje.

2. Atsargos centralizuotai kaupiamos ir tvarkomos šio įstatymo 13 straipsnyje nurodytomis lėšomis, taip pat įpareigotųjų įmonių atlyginimo Agentūrai už centralizuoto jų atsargų dalies kaupimo ir tvarkymo paslaugas lėšomis.

3. Tol, kol bus pradėtas centralizuotas atsargų kaupimas ir tvarkymas, Agentūra turi pareigą šioje dalyje nustatyta tvarka su įpareigotosiomis įmonėmis sudaryti atsargų kaupimo ir tvarkymo susitarimus, nurodytus šio įstatymo 9 straipsnio 4 dalies 1 punkte dėl ne didesnio kaip 10 procentų atitinkamai įmonei nustatyto privalomo sukaupti atsargų kiekio. Įpareigotosios įmonės, norėdamos pasinaudoti šioje dalyje numatyta galimybe, apie savo pasirinkimą dėl ateinančių metų privalo informuoti Agentūrą ne vėliau kaip likus 170 dienų iki kitos metinės atsargų kaupimo užduoties nustatymo. Jeigu įpareigotosios įmonės pareiškia norą su Agentūra sudaryti susitarimus dėl didesnio kaip 10 procentų atitinkamai įmonei nustatyto privalomo sukaupti atsargų kiekio, Agentūra turi teisę nuspręsti, ar sudaryti susitarimus dėl atsargų kiekio, viršijančio šiuos 10 procentų.

24 straipsnis. Agentūros pareiga centralizuotai kaupti ir tvarkyti atsargas

1. Pradėjus centralizuotai kaupti ir tvarkyti atsargas, įpareigotosios įmonės kiekvienais metais gali pasirinkti:

1) sudaryti su Agentūra susitarimus dėl viso ar dalies joms nustatyto privalomo sukaupti ir tvarkyti atsargų kiekio arba

2) savarankiškai savo lėšomis organizuoti viso ar dalies joms nustatyto privalomo sukaupti ir tvarkyti atsargų kiekio kaupimą ir tvarkymą šiame įstatyme nustatytomis sąlygomis ir tvarka.

2. Įpareigotosios įmonės, norėdamos pasinaudoti šio straipsnio 1 dalies 1 punkte numatyta galimybe, apie savo pasirinkimą dėl ateinančių metų privalo informuoti Agentūrą ne vėliau kaip likus 170 dienų iki kitos metinės atsargų kaupimo užduoties nustatymo. Jeigu įpareigotosios įmonės apie savo pasirinkimą informuoja pavėluotai, Agentūra turi teisę nuspręsti, ar sudaryti susitarimus, nurodytus šio straipsnio 1 dalies 1 punkte.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25 straipsnis. Atsakomybė

Asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. XII-2486, 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18456

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos
naftos produktų ir naftos
valstybės atsargų įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2009 m. rugsėjo 14 d. Tarybos direktyva 2009/119/EB, kuria valstybės narės įpareigojamos išlaikyti privalomąsias žalios naftos ir (arba) naftos produktų atsargas (OL 2009 L 265, p. 9).

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-1334, 2003-01-28, Žin., 2003, Nr. 17-709 (2003-02-19)
GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO 20 STRAIPSNIO IR NAFTOS PRODUKTŲ IR NAFTOS VALSTYBĖS ATSARGŲ ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. IX-2145, 2004-04-20, Žin., 2004, Nr. 63-2247 (2004-04-28)
NAFTOS PRODUKTŲ IR NAFTOS VALSTYBĖS ATSARGŲ ĮSTATYMO 1, 2, 3, 4, 8, 10, 11, 12 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO PRIEDU ĮSTATYMAS

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-115, 2008-12-23, Žin., 2008, Nr. 149-6035 (2008-12-30)
NAFTOS PRODUKTŲ IR NAFTOS VALSTYBĖS ATSARGŲ ĮSTATYMO 4 IR 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-137, 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. 10-359 (2009-01-27)
NAFTOS PRODUKTŲ IR NAFTOS VALSTYBĖS ATSARGŲ ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Šis įstatymas įsigalioja 2009 m. vasario 1 d.

5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-1090, 2010-11-04, Žin., 2010, Nr. 137-6991 (2010-11-23)
NAFTOS PRODUKTŲ IR NAFTOS VALSTYBĖS ATSARGŲ ĮSTATYMO 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XI-1132, 2010-11-16, Žin., 2010, Nr. 139-7113 (2010-11-27)
NAFTOS PRODUKTŲ IR NAFTOS VALSTYBĖS ATSARGŲ ĮSTATYMO 2, 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. XI-2055, 2012-06-12, Žin., 2012, Nr. 68-3468 (2012-06-19)
NAFTOS PRODUKTŲ IR NAFTOS VALSTYBĖS ATSARGŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS
Nauja įstatymo redakcija
Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsnį ir šio straipsnio 2 dalį, **įsigalioja 2012 m. liepos 1 d.**
Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo 6, 7 straipsniai ir 23 straipsnio 3 dalis įsigalioja 2012 m. gruodžio 31 d.

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XII-1434, 2014-12-16, paskelbta TAR 2014-12-23, i. k. 2014-20562
Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 2, 5, 7, 11, 14, 15, 16, 19 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XII-1890, 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-07, i. k. 2015-11084
Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XII-2486, 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18456
Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 25 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XIII-566, 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-07-12, i. k. 2017-12065
Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XIII-1450, 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11762
Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 1, 2, 3, 5, 11, 12, 14, 15, 16 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10-1 straipsniu įstatymas

6.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XIII-2294, 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-24, i. k. 2019-12182
Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 2, 4, 7, 9, 21, 22 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas

7.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XIII-2287, 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-24, i. k. 2019-12176
Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 11 straipsnio pakeitimo įstatymas